

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Факультет мистецтв

«Затверджую»

Ректор

Буяк Б.Б.

15 березня 2022 року

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА
Освітня програма Середня освіта (образотворче
мистецтво)

при вступі на навчання для здобуття ступеня «Бакалавр»

для вступників на базі неповної вищої освіти
(ОКР "молодший спеціаліст")

Тернопіль 2022

Програма фахового вступного випробування з образотворчого мистецтва при вступі на навчання для здобуття ступеня «Бакалавр» для вступників на базі неповної вищої освіти (ОКР "молодший спеціаліст")». – Тернопіль, 2022. – 4 с.

Програму склали:

Завідувач кафедри, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх викладання, кандидат мистецтвознавства, Маркович М.Й.

Гарант освітньої програми, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання, кандидат педагогічних наук Пацалюк І.І.

Пояснювальна записка

Для забезпечення ефективного функціонування системи вищої художньої освіти, здатної забезпечити у процесі реалізації освітньо-професійної програми у вищому художньому навчальному закладі цілі освітньої професійної підготовки, що декларовані в освітньо-професійній характеристиці, до абітурієнтів ставляться наступні вимоги:

- вміння відтворювати реальну форму предметів – пропорції, співвідношення окремих елементів, фактури, текстури, конструкції, лінійної пластики;

- бачити тональні, кольорові співвідношення, колорит;

- передавати емоційно-психологічний стан та стилістичні особливості предметів при розкритті теми твору.

На фаховому вступному іспиті до вищого навчального закладу майбутній студент практичною роботою з композиції має довести відповідний рівень підготовки з фаху і наявність художнього смаку, які б могли стати міцною базою для подальшого навчання у вищій художній школі.

Перевірка практичних умінь і навичок оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів.

Фаховий іспит проводиться очно, письмово відповідно до встановленого розкладу та триває 3 години.

Структура і зміст фахового вступного випробування

1. ПРАКТИЧНІ УМІННЯ І НАВИЧКИ

Творче завдання з композиції: виконання асоціативної композиції на запропоновану тему. Завдання виконується в кольорі однією з графічних технік (акварель, гуаш, туш, кольорові олівці тощо) на форматі А-3, термін виконання – 3 години.

Абітурієнт повинен:

- конкретним сюжетом засобами рисунка, кольору, тону, плями, силуету тощо, розкрити тему асоціативної композиції, головні композиційні поняття, створити художній образ запропонованого явища, власне бачення, почуття до нього;

- передати відповідний емоційно-психологічний стан та стилістичні особливості предметів, їх взаємозв'язок;

- будувати і розташовувати всі компоненти твору, спираючись на знання перспективи та композиції;

- вирішувати колірну гамму відповідно до композиційного задуму, виявляти свій художній смак;

- створити єдність форм елементів у композиції.

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

176-200 балів – отримують абітурієнти, які показали високий художній рівень виконання асоціативної композиції: оригінальність рішення; сюжетними засобами рисунка, кольору, тону, плями розкрили тему твору; створили художній образ гармонійного середовища; виділили головні композиційні елементи простору; вірно передали відповідний емоційно-психологічний стан та стилістичні особливості; передали власне ставлення, бачення, почуття до нього; вирішили колірну гаму відповідно до композиційного задуму та обраної техніки.

141-175 балів – отримують абітурієнти, які показали належний художній рівень виконання асоціативної композиції: сюжетними засобами рисунка, кольору, тону, плями розкрили тему; виділили головні композиційні елементи простору; вірно передали відповідний емоційно-психологічний стан та стилістичні особливості; але в роботі були деякі неточності.

124-140 балів – отримують абітурієнти, які розкрили тему, але не точно передали настрій та емоційно-психологічний стан простору; в роботі були неточності при вирішенні колірної гами та в техніці виконання малюнку.

100-123 балів – отримують абітурієнти, які не розкрили тему, у роботах яких були неточності в композиції малюнку, передачі настрою та емоційно-психологічного стану, при вирішенні колірної гами та в техніці виконання роботи.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

3.1. З рисунку:

1. Дворник Ю. В. Жива вода рисунка Тернопіль: Навч. Книга-Богдан, 2009. 145 с.
2. Кириченко М. А. Кириченко І. М. Основи образотворчої грамоти. К.: Вища школа, 2002. 115 с.
3. Лихач Лідія. Чисте мистецтво. Київ: Родовід, 2009. 304 с.
4. Перепадя В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі. –Львів., 2003. 125 с.
5. Сухенко В.О. Рисунок. Навчальний посібник Київ: «BONA MENTE», 2004. 206 с.
6. Туманов І.М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посіб. Львів: Аверс, 2011. 496 с.

3.2. З композиції:

1. Богданова Л.О., Коровкіна Г.А. Конспект лекцій з дисципліни «Композиція». Харків: ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 115 с.
2. Бойчук В.М. Основи композиції: навч. посіб. Вінниця: ФОП Корзун Д.Ю., 2015. 132 с.
3. Дідик Н.Я. Основи композиції: навч. альб.-посіб. Ужгород: Мистецька лінія, 2009. 64 с.

4. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навч.-метод. посіб. Харків: ХДАДМ, 3003. 255 с.
5. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції: навч. посіб. Київ: Каравела, 2008. 304 с.
6. Пічкур М.О. Теорія і практика композиції: навч. посібн. Харків: ПромАрт, 2021. 248 с.
7. Поліщук А.А. Теорія і практика графіки: навч. посібн. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. 212 с.
8. Потрашкова Л.В. Основи композиції та дизайну: навч. посіб. Харків: ХНЕУ, 2008. 148 с.
9. Урсу Н.О., Негода Б.М., Гнатюк В.А., Міхальська І.П. Теоретичні основи композиції: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський, 2004. 62 с.
10. Яковлев М.І. Композиція + геометрія. Київ: Каравелла, 2007. 240 с.
11. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення: навч. посіб. тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 112 с.